

med implementering af effektivitetsnormer inden for rammerne af det såkaldte eco-design direktiv, hvor op imod 30 energiforbrugende produkter forventes omfattet af direktivets første implementeringsfase. Fastsættelsen af sådanne normer betyder, at det kun vil være tilladt at sælge produkter, som lever op til de fastsatte effektivitetskrav. Normer vil på sigt kunne medføre meget betydelige omkostningseffektive besparelser. Fra dansk side gøres der en stor indsats for at påvirke udarbejdelsen af forslag til de konkrete normer med henblik på at de bliver ambitiøse, dynamiske og omkostningseffektive.

Sideløbende med eco-designarbejdet foregår der et arbejde med en revision af EU's energimærkningsordning for produkter. Kommissionen forventes i løbet af 2008 at komme med initiativer til en styrkelse og udvidelse af ordningen, bl.a. således at flere produkter bliver omfattet, og således at mærkningen løbende afspejler den teknologiske udvikling.

EU har også vedtaget et direktiv om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester. Dette direktiv indeholder en vejledende målsætning om, at medlemslandene over en 9-årig periode i gennemsnit skal opnå årlige besparelser på 1 pct. samt en række konkrete forslag og retningslinjer om virkemidler. Direktivet har ikke stor betydning for Danmark, da vi i forvejen opfylder langt de fleste elementer heri.

5. FORSKNING, TEKNOLOGIUDVIKLING OG ERHVERVSPERSPEKTIVER

Udvikling og markedsintroduktion af nye effektive og miljøvenlige energiteknologier er en meget vigtig del af grundlaget for at imødegå de energi- og klimapolitiske udfordringer med de lavest mulige omkostninger, og dermed også grundlaget for gradvist mere ambitiøse mål. Regeringen vil på den baggrund øge de samlede midler til energiforskning, -udvikling og -demonstration til 1 mia. kr fra 2010.

Med aftalen fra november 2006 om globaliseringspuljen blev det besluttet at oprette et nyt Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), der fokuserer på udvikling og demonstration og erstatter det hidtidige Energiforskningsprogram (EFP). Der blev endvidere tilført 477 mio. kr. til udvikling og demonstration af energiteknologier i perioden 2007-2010, heraf 200 mio. kr. ud til udvikling af

teknologier til fremstilling af 2. generation bioethanol.

Midlerne skal ses i sammenhæng med de midler, der udmøntes til energiforskning i forskningsrådssystemet herunder Det Strategiske Forskningsråd, som i 2008 udmønter knap 100 mio. kr. til energiforskning. Endvidere ydes der gennem to PSO finansierede ordninger tilskud til forsknings-, udviklings- og demonstrationsprojekter, som dels er nødvendige for udnyttelsen af miljøvenlige elproduktionsteknologier, herunder udvikling af et miljøvenligt og sikkert elsystem, dels har til formål at fremme effektiviteten i anvendelse af el hos forbrugerne.

I begyndelsen af 2008 er der indkaldt ansøgninger vedrørende 2008 bevillingen til EUDP, som i alt udgør 222 mio. kr. Indkaldelsen falder i to dele. Den ene del omfatter 2. generation bioethanol teknologier. Formålet med denne indsats er, at der inden 2010 kan etableres stor-skala forsøgs- og demonstrationsanlæg for 2. generations biobrændstoffer i Danmark. For den resterende del af 2008-bevillingen kan der ansøges bredt.

Danske forskningsmiljøer i virksomheder, forskningsinstitutioner og universiteter ligger på en række teknologiområder godt placeret internationalt set, og eksporten af energiteknologi har været stærkt tiltagende i de seneste år. Med oprettelsen af EUDP forbedres mulighederne for, at nye teknologier kan blive udviklet og demonstreret og dermed blive bragt nærmere en kommerciel udnyttelse. Dermed forbedres grundlaget for en fortsat stigende eksport af energiteknologier.

Fremtidens energisystemer forventes at blive fortsat mere komplekse og integrerede, og forskningen har derfor mange tværfaglige relationer til især transport- og jordbrugssystemerne. Videns og uddannelse er afgørende for at sikre den nødvendige kompetenceudvikling, og det er derfor vigtigt med et godt samarbejde mellem ingeniørvidenskaben, forskellige fagdiscipliner på universiteterne samt de private virksomheder.

6. OLIE- OG NATURGASINDVINDING

Siden 1997 har Danmark på grund af produktionen fra Nordsøens olie- og gasfelter samlet set været selvforsynende med energi. Med de høje oliepriser har værdien af produktionen af olie og